

Naaede de Færgen?

Af Johannes V. Jensen (1925)

Paa Landevejen mellem Middelfart og Odense racede en Motorcykle, en Maskine med stor Boring og fri Basunudblæsning. Et langt, i alle Regnbuens Farver anløbet Kobberrør liggende bag ud i stedet for Lydpotte, gav et dybt Drøn, som et bombeslag, for hver Eksplosion, naar Motoren gik smaat. Men naar Maskinen kom op paa Hastigheder over 60 Kilometer, smeltede Eksplosionerne og Tonen fra Røret, hvor Metallet kom i Svingninger, sammen til en høj brølende Node, en lyd som hensætter andre Vejfarende i hovedrystende Indignation, men som Motorcyklisten elsker som sin egen Livsnerve. Som bekendt er der stor Forskel paa at være Offer for øredøvende Støj og så selv at fremkalde den.

Maskinen var oppe i højt Register hele Tiden, for Vejen fra Middelfart til Odense er bred, lige og banet, og man skulde naa Færgen...

Det var Sophus Hansen, som havde været en rask Tur i Jylland, paa Vej hjem mod København; bag på Elvira. Da de ikke hed andet i daglig Tale end Sophus og Vira, skal de ikke hedde andet heller her. Vira sad med lange spidse Ben nenedud af Støvfrakken og en lille sød Læderhjelm paa Hovedet, lidt højere paa Bagsædet end Sophus, med Hovedet hældet til Siden bag hans Skulder for at se frem. Sophus styrede, bøjet forover og kort i Halsen, støt lurende paa, hvad Vejen vilde bringe. Det var en ganske tidlig Sommermorgen, til at begynde med endnu med lidt Taage og kort Synsfelt, saa der skulde passes paa. Fyn laa badet i Dug, med skimlede Haver og Hegn, Vejen let dugslaaet, men ikke nok til at binde Støvet, Hist og her var der kørt frisk Sand paa, svigefuldt, Baghjulet fedtede mere end én Gang; der maatte styres og balanceres paa et Haar.

Ikke desto mindre indlod Sophus sig paa en Smule Kapkørsel, naar det var at faa. Lejligheden tilbød sig ikke let, han spurte paa Forhaande fra alt. Kun undtagelsesvis kunde

han komme op paa Siden af en Motorcykle af hans egne Dimensioner, som bød ham Kamp, og det blev da Vejen og udspekuleret Kørsel, samt et Spørgsmaal om hvor meget Gas Modstanderen turde give, der blev det afgørende, Sophus gav Gas i Bunde ved slige Lejligheder.

Hvad angaar tilladt Kørsel, saa var det jo ikke i Byerne eller paa Steder, hvor Kontrol kunde ventes, Sophus lod staa til. At hans Hastigheder røbes her, kan heller ikke gøre ham noget nu, han er, som det vil fremgaa af det følgende, hævet over Regnskab for hvad Speedometret viste.

To-tre Vogne havde været med samme Færge fra Jylland til Fyn og havde haft et Forspring fordi de kom først fra Borde. De to lagde Sophus bag sig straks udenfor Byen, et Par Fordkasser. Den tredje, en lille rødakeret Afag, som han havde lagt Mærke til paa Færgen, saa han indtil videre ikke noget til.

Sophus og Vira vilde naa første Færge fra Nyborg; det lod sig gøre, regnet ud paa Minutte, hvis ellers Motoren blev ved at gaaa, som den gik. Derfor var Maskinen saa høj i Tonen, og Fyn saa sribet. Vira sad tryk bagpaa, Sophus sad saa nær som muligt, med et Ben paa hver Side af ham, som en Tang hvormed hun holdt sig fast. De smaa kritiske Situationer som Sophus klarede undervejs, var hun fuldkommen lykkelig Uviden om. Et Bondekøretøj som uden at række Haanden ud pludselig og uventet svingede ind paa en Sidevej, til venstre, lige som Sophus lavede sig til at passere ham, en Forbrydelse, oplagt Mord af Idiotten. Men Sophus havde altid Mistro paa Forhaande til ethvert Hestekøretøj og skrabe udenom med en rask Manøvre, en Beslutning som beroded paa ren genial Gætning. Om at sætte Farten ned var der ikke Tale i det afgørende Øjeblik. Kustkens og hans Øjne mødtes et sekund, og Sophus rystede langsomt paa Hovedet ad ham, medlidende, et Udtryk for Sorg over Mandens Aandsevner og Moral. Men bagefter gik Hjertet haardt, og Sophus følte en forbigaaende Svaghed, som fik Ludt i et Suk, der havde ikke været meget, der skilte ham fra at dundre med 70 Kilometer Fart ind i Bredsidens af den elendige Møgvogn. Vira anede Ingenting.

Albani Kirketaarn synede allerede et Par Mil fra Odense for Enden af den snorlige Vej. Sophus gik i lange Buer udenom det ene Automobil efter det andet, et Hvilepunkt bagved dem, til han bøjet sig frem og overset Vejen, om den var klar for modgaaende Vogne, og om der var Plads, saa Spjældet aabent og frem i en Bue foran, Og det var ikke længe Automobilet havde hans støv i Øjenene!

Kort før Odensen indhentede han den lille røde Afag - det maate man sige, han kørte skarpt. Sophus lagde sig op bagved ham og læste paa Speedometret, ja han gik, uden at det synede paa ham bagfra, sine 70 kilometer. Sophus passerede ham kort før Odense og gav i Forbifarten Føreren et Blik, det var en Mand formummet i store mørke Automobilbriller. Han smilte umærkeligt, idet Parret paa Motorcyklen susede forbi.

Gennem Odense kørte Sophus skinhelligt, med vældige, aabne Drøn af Udblæsningen i Gaderne, de faa lovbefalede Kilometer i Timen man maa. Han for vild, som man altid gør det i de indviklede Provinsbyer, og svor. Da han kom ud paa fri Vej igen, laa Afagvognen paany foran. Sophus saa paa Uret, et Kvarter opsparet. Afagmanden skulde aabentbart ogsaa til Nyborg, al Grund til at snakke med ham! Men Sophus var i Tvivl om sin Benzinbeholdning, og svingede ind ved første Tank han saa, et rødt Postament ligesom en Mand i Harnisk ved en Smedje. Mens Benzinen blev fyldt paa, vekseledes nogle ord med Betjeningen, en ung, landlig Mekaniker, og Vira hørte de to Oliesmurte drøfte Mærker, indviede, kølige Bemærkninger: Den maskine Sophus kørte, om dens Fortrin kunde der jo ikke være Tvivl; men ellers var der jo den lille encylindrede K.G.W., som gjorde sig bemærket paa Motorbanen ... saa, med et Nik, kørte Sophus.

Afag'en indhentede han lige saa længe efter, som det havde taget at fylde Benzin, men det var haard Kørsel, for han skulde køre hurtigere end den, til han naaede den. Han tudede, og Føreren foran vendte sig om. Et Par mørke store Øjenhuler. Han var advaret. Saa gav Sophus Gas og pressede sig op paa Siden af ham. Vejen var fri, bred nok og følte nu at maskinen gik det, den kunde taale paa Landevej. Den slangede ejendommeligt under ham, som om det umaadelige Motorpres føltes paa langs igennem den. Selv lange Ujævnheder i Vejen slog mod Hjulene som Hammerslag, alt føg og blev Strimer; men Sophus kom ikke forbi. Han gav Gas i Bunde, Spjældet gabaabent. Føreren i Vognen ved Siden af smilede og bøjede sig lidt sammen, en Bevægelse der forraadte at han traadte paa Speederen. Langsomt arbejdede Vognen sig forrest med Motorcyklen ved Siden, og Afagmanden var fræk nok til at smile til Vira paa Bagsædet...

Sophus mente endda, han skulde have taget ham, men forude var et Sving, og risikere Vejkanten i denne Fart turde han ikke. Han lod Vognen gaa frem og lagde sig bagved den, samlede Kræfter, ligesom byggede Farten ind i sig og gjorde den gammel, for den havde varet længe nu. Han saa paa Speedometret. Viseren vibrede mellem 80 og 90, og de gik endda meget under den Fart, de havde holdt Side og Side. Vognen foran rokkede

uhyggeligt paa Vejen, som om man hvert Øjeblik kunde tænke sig den springe ud af Vejbanen og til Himmels. Man saa Fjedrene give sig under Karrosseriet, Ujævnheder i Vejen tog den med smaa haarde nik - udebgribeligt at han turde holde den Fart med saa lille en Vogn! Det gik ned ad Bakke, og Sophus holdt sig klogeligt tilbage, lod den anden faa et Forspring, først naar det gik opad Bakke igen, havde han en Chance for at tage den tungere Vogn. Da Terrænet hævede sig igen, gik han frem og lagde sig lige bag Vognen. Føreren vendte sig og smilede. De saa hans mørke Øjenhuler og en lang dobbelt Rad Tænder, og Sophus svor: Ja! Og saa skred Duellen frem.

Det var imidlertid bleven en høj, dejlig Sommermorgen, Fyn blottede sine grønne Yndigheder, Blomsterne gyngede i Grøfterne, og Luften var fuld af hvide Sommerfulge, saa mange at det lignede et helt Snevejr. Foran paa Viras Støvfrakke satte de sig fast, blev kliet imod i Trækken fra Farten, der var saa stærk, at den pressede Munden op, hvis man ikke hele Tiden med magt holdt den lukket. Men Sophus og Vira saa ikke meget til Fyn, de var nødt til at lukke Øjenene næsten for den Regn af Støv og Sten, der kom fra Vognen foran. Det var bogstavelig som om Baghjulene udskød Grus, Luften var en flyvede Masse af fint bindede Støv, der piskede i Ansigtet, som om man kom imod det en Orkans Hastighed, det var som at køre i en Strøm af Sand udskudt af en Kanon. Længe holdt man det ikke ud. Sophus gik frem endnu en Gang og pressede sig op paa Siden af Afagmanden...

Og da skete der det, der kan ske, naar en Motorcykelist drister sig til at køre om Kap med et Automobil: Føreren paa Vognen grinte og lod Masken falde, Det var Døden. Han svingede ud i venstre Side af Vejen et gement Trick af en Motormand, naar man vil forbi ham, men ikke ukendt, og Sophus blev tvunget af vejbanen ud mod Grøften, hvor Grønsvær og løst Sand lurer paa Motorcykelisten. Han følte den bundløse Fornemmelse under Sædet, man har naar Baghjulet skrider, greb for Livet i Styret, og styrtede.

Han og Vira fik det aldrig at vide. Maskinen sprang lige op i luften i den sindsvage Fart, kom ned igen med et Brag, og rullede, ned, ned, ned, lige ned i Underverden.

I det samme tørnede Færgen med et Bump mod Bolværket, Krons gamle sorte Pram, der er slidt og ser ud som Snegleslim indeni. Kron var præcis. Han var sagt til netop til den og den tid, od det passede: Ligesom Færgen lagde til Land, rullede og rullede to Skikkelser ned ad den skraa Bred, ned, ned, ned, og endte med et Dunk i Bunden af Færgen.

Og Karon lo, haa, haa, haa, saa det svarede igen ovre fra den anden Bred af Floden, et Brøl af genlyd som naar Isbjerge kalver i en Fjord. Saa svang han Stagen rundt og stødte fra, rask Forretning, og førte Sophus og Vira over.

Jo, de naaede Færgen.